

Tavaszi Könyvtári Napok – Természeti értékeink totójáték megfejtése

1) A páfrányfenyő egy különleges megjelenésű és rendkívül ellenálló fa, amelynek nem csak díszítő értéke, hanem a gyógyító hatása is jelentős. Az egyik leghosszabb életű fa, egy idősebb példány akár 35 méteresre is megnőhet. **Hány évig élhet ez a fafaj?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2652-az-ev-gyogynovenye-a-pafranyfenyo>

a.	100
b.	500
c.	1000

2) A sávos szitakötővel országszerte találkozhatunk a vízfolyások mentén, melyeknek a partja dús növényzettel benőtt. **Mi köti a szitakötőt a vízhez?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2674-az-ev-rovara-a-savos-szitakoto>

a.	Táplálkozása, hiszen vízi rovarok lárváit eszi.
b.	A víz felett repkedő szúnyogokkal táplálkozik, lárvaként pedig a vízben él.
c.	Életének egy szakaszát a vízben tölti.

3) A darázscincérek nélkülözhetetlen szereplői ökoszisztémánknak. Beporzóként segítik a növényeket, lárvaként lebontják az elhalt fákat. **Mennyi ideig táplálkozik korhadékfával?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2696-az-ev-beporzoi-darazscincerek>

a.	Két éven át.
b.	Egy éven keresztül.
c.	Kora tavasztól a fagyok beálltáig.

4) Az ártéri erdőkben gyakran lehet látni a lombhullató fák törzsén sárga gévagombát. Ez egy élősködő gomba, amely legyengült, beteg vagy idős fákra, illetve elhalt fatörzseken, tuskón jelenik meg. Alakja és előfordulása után több neve is van. **Melyik elnevezés az, amit nem erre a gombára használnak?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2614-az-ev-gombaja-a-sarga-gevagomba>

a.	tüdőgomba
b.	taplógomba
c.	fűzfagomba

5) A szöcskeegér viselkedése és életmódja nagy mértékben eltér a vele csak távoli rokonságban álló közönséges egerekétől. Azoktól eltérően rovarokat is fogyaszt és valódi téli álmat alszik, de a szaporodásában is különbözik. **Melyik állítás igaz a szöcskeegérre?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2731-az-ev-emlose-a-magyar-szocskeeger>

a.	A nőstény rendkívül szapora, 6 hetenként hozza világra utódait.
b.	A nőstény évente csak egyszer hoz világra utódokat, 8-10 kölyköt.
c.	A nőstény késő tavasszal hozza világra 3-5 kölykét.

6) A korai juhar nevét a tavasszal elsők között nyíló virágai miatt kapta, amelyek lombfakadás előtt virítanak. Díszítőérték szempontjából apró virágai jelentéktelenek, lombjával díszít. **Hogyan változik a levelek színe tavasztól ősziig?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2565-az-ev-faja-a-korai-juhar>

a.	Kezdetben lilásrózsaszínűek, később pedig vörösesbarnára színeződnek.
b.	Lombfakadáskor élénkzöldek, ősszel narancsos-aranysárgára színeződnek.
c.	Március végén sárgászöldek, majd sötétzöld színre váltanak.

7) A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 2025-ben a pókhálós lepkét választotta az év lepkéjévé. **Miről kapta a nevét?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2746-az-ev-lepkeje-a-pokhalos-lepke>

a.	A szárny fonákján látható mintázatról.
b.	A bábozódáshoz használt szövédékről, ami segíti az áttelelésben.
c.	Hernyója által készített fonálszerű anyagról, ami segíti a tápnövényen maradását.

8) A kecskefűz ágait szívesen gyűjtik húsvétkor barkavirágzata miatt. Az elvirágzott barkák magjai májusban érnek. **Hogyan terjednek a magok?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2026/2800-az-ev-faja-a-kecskefuz>

a.	Repítőszőrök segítségével a szél által szóródnak szét.
b.	A nagyobb testű vadak testére tapadva jutnak messzire.
c.	A madarak szívesen fogyasztják, így terjednek.

9) A sárgahasú unkahasát összefüggő, élénk citromsárga foltok fedik. Hátoldala iszapszürke színű, és hegyes szaruszemölcsök borítják. **Hogyan védekezik ezek segítségével az unka?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2634-az-ev-keteltuje-a-sargahasu-unka>

a.	Veszélyesnek vagy gusztustalannak tűnő külseje elriasztja a többi állatot.
b.	A bőre mérgező váladékot termel, ami égető, csípő érzést okoz.
c.	A szemölcsök valójában bűzmirigyek, melyek rendkívül kellemetlen szagú váladékot termelnek, így tartva távol az ellenséget.

10) A csoportos csiperke júliustól szeptemberig terem. Ehető gomba, kellemes enyhe illata és jóízű húsa van. Előfordulása hazánkban nem gyakori. **Mikor lehet gyűjteni?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2026/2779-az-ev-gombaja-a-csoportos-csiperke>

a.	Júliustól augusztus közepéig, utána szedési tilalom van erre a fajra.
b.	Csak az 5 cm kalapátmérőjű példányok szedhetők.
c.	Bár ehető gomba, ritka előfordulása miatt nem szedhető.

11) A sisakos sáska második legnagyobb hazai sáskafajunk. Mérete ellenére könnyedén beleolvad környezetébe. Ebben segíti zöld vagy barna színe, lapított csápja, fűszálhoz hasonló megnyúlt teste és vékony, pálcikaszerű lába. **Mekkora lehet egy kifejlett nőstény sáska?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2024/2504-az-ev-rovara-a-sisakos-saska>

a.	3-4 cm
b.	6-7 cm
c.	9-11 cm

12) A böjti réce harmadik leggyakoribb fészkelő récefajunk. A telet Afrika és Ázsia mocsaras, sekély vízű területein tölti, hazánkba március első hetében érkezik. Fészket rendszerint a vízhez közel építi meg. **Mikor kelnek ki a fiókák?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2025/2541-a-2025-os-ev-madara-a-bojti-rece>

a.	Május elején.
b.	Április közepén.
c.	Május végén, június elején.

13) A tündérrózsa úszó szigetet képezve számos vízi élőlény és madárfaj számára menedékkül szolgál és fészkelőhelyet biztosít. Fontos szerepe van a víz tisztán tartásában is. **Milyen mélyről nőnek levelei és virágai a víz felszínére?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2024/2371-2024-ben-az-ev-vadviraga-a-feher-tunderrozsa-lett>

a.	80 - 120 cm mélyről.
b.	1 - 2 méter mélyről.
c.	Akár 3 - 4 méterről.

13+1) A réti csík a mocsarak, sekély tavak, öreg holtágak és iszapos csatornák jellemző hala. Az oxigénben szegény vizekhez jól tudott alkalmazkodni. **Speciális légzésének köszönhetően meddig képes életben maradni minimális vízben?**

<https://hgyvk.hu/index.php/zoldulunk-w/termeszeti-ertekek-2022/2024/2352-2024-hala-a-reti-csik>

a.	Akár 18 - 24 óráig.
b.	Több napig is.
c.	Néhány hétig.